

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 03/10
Luksemburg, 14 stycznia 2010 r.

Wyrok w sprawie C-226/08
Stadt Papenburg / Bundesrepublik Deutschland

Państwa członkowskie mogą odmówić udzielenia zgody na wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty sporządzony przez Komisję tylko ze względów dotyczących ochrony środowiska naturalnego

Prace pogłębiania rzeki Ems planowane po włączeniu pewnych odcinków tej rzeki do wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty powinny być wykonywane z poszanowaniem ogólnego obowiązku ochrony wynikającego z dyrektywy siedliskowej.

Natura 2000, o której mowa w dyrektywie siedliskowej¹, jest spójną europejską siecią ekologiczną specjalnych obszarów ochrony. Sieć ta złożona jest z terenów, na których znajdują się typy siedlisk przyrodniczych i siedliska gatunków wskazane w dyrektywie. Sieć ta ma na celu ich zachowanie lub odtworzenie we właściwym stanie ochrony.

Zgodnie z dyrektywą każde państwo członkowskie przekazuje Komisji wykaz terenów mogących podlegać ochronie jako tereny mające znaczenie dla Wspólnoty. Następnie Komisja, na podstawie kryteriów ochrony środowiska oraz w porozumieniu z każdym państwem członkowskim, opracowuje wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty.

Każdy plan lub przedsięwzięcie, które mogłyby w istotny sposób oddziaływać na strefę podlegającą ochronie, podlega na poziomie krajowym odpowiedniej ocenie ich skutków dla danego terenu z punktu widzenia założeń jego ochrony. Organy krajowe mogą wyrazić zgodę tylko na plany lub przedsięwzięcia, które nie wpłyną niekorzystnie na dany teren.

Papenburg jest miastem portowym położonym nad rzeką Ems w Dolnej Saksonii (Niemcy), w którym znajduje się stocznia. W celu umożliwienia żeglugi dużym statkom między stoczną a Morzem Północnym trzeba przeprowadzać pogłębianie rzeki Ems. W 1994 r. miasto Papenburg uzyskało zezwolenie na przeprowadzanie prac mających na celu pogłębienie tej rzeki. Zezwolenie to jest ostateczne i wynika z niego, że w przyszłości konieczne pogłębienie będzie uważane za dozwolone.

Komisja włączyła odcinki rzeki Ems znajdujące się w dole rzeki w stosunku do terenu należącego do Stadt Papenburg do projektu wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty oraz zwróciła się do Niemiec z prośbą o udzielenie w tym względzie zgody.

Miasto Papenburg wniosło skargę do Verwaltungsgericht Oldenburg (sąd administracyjny miasta Oldenburg), domagając się uniemożliwienia Niemcom wydania zgody oraz zapewnienia, że pogłębienie konieczne w celu utrzymania żeglowności rzeki Ems nie będzie podlegało w przyszłości za każdym razem ocenie oddziaływania w rozumieniu dyrektywy.

Sąd niemiecki zwrócił się do Trybunału o wyjaśnienie, w jakich okolicznościach państwo członkowskie może odmówić udzielenia zgody na projekt wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty. Sąd ten zmierza także do ustalenia, czy bieżące prace pogłębiania planowane w Ems, na które władze niemieckie udzieliły zezwoleń przed upływem terminu transpozycji dyrektywy, muszą być poddane przewidzianej w niej ocenie.

¹ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206, s. 7), zmieniona dyrektywą Rady 2006/105/WE z dnia 20 listopada 2006 r. (Dz.U. L 363, s. 368).

Trybunał stwierdził po pierwsze, że kryteria oceny znaczenia danego terenu dla Wspólnoty zostały określone w odniesieniu do **celu, jakim jest ochrona** siedlisk przyrodniczych lub dzikiej fauny i flory, wymienionych w dyrektywie, jak również **celu spójności** Natury 2000. Cele te dotyczą zatem ochrony środowiska naturalnego.

W konsekwencji państwa członkowskie mogą odmówić udzielenia zgody na włączenie terenu do wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty sporządzonego przez Komisję tylko **ze względów dotyczących ochrony środowiska naturalnego**. Kryteria gospodarcze, społeczne i kulturowe oraz cechy regionalne i lokalne nie mogą stanowić podstaw do udzielenia takiej odmowy.

Następnie Trybunał wskazał, że okoliczność, iż na prace pogłębiania rzeki Ems udzielono zezwolenia zgodnie z prawem niemieckim przed upływem terminu transpozycji dyrektywy, nie stanowi jako taka przeszkody, aby prace te traktować w przypadku każdej interwencji w kanale żeglugowym jako odrębne przedsięwzięcia. W tym przypadku każde z tych przedsięwzięć, o ile może oddziaływać na dany teren w znaczący sposób, powinno zostać poddane ocenie oddziaływania zgodnie z dyrektywą.

Jednakże, jeżeli ze względu w szczególności na powtarzalność, charakter i wymogi wykonywania danych prac mogą one być traktowane jako jedna operacja, gdy mają przede wszystkim na celu utrzymanie określonej głębokości kanału żeglugowego przy pomocy regularnych i koniecznych do tego celu prac pogłębiania, prace te mogą być uznane za jedno i to samo przedsięwzięcie w rozumieniu dyrektywy. W tym przypadku takie przedsięwzięcie, na które wydano zgodę przed dniem, w którym upływał termin do transpozycji dyrektywy, nie byłoby objęte uprzednią oceną oddziaływania przedsięwzięcia na dany teren.

Niemniej jednak, jeżeli dany teren zostanie umieszczony w wykazie terenów mających znaczenie dla Wspólnoty sporządzony przez Komisję, wykonanie każdej operacji w ramach prac będzie podlegało ogólnemu obowiązkowi ochrony wynikającemu z dyrektywy, polegającemu na unikaniu pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również unikania istotnego niepokojenia gatunków, dla których zostały wyznaczone takie obszary.

Wreszcie Trybunał uściślił, iż z chwilą gdy teren jest już umieszczony w wykazie krajowym przekazanym Komisji w celu włączenia go do wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, nie powinien podlegać interwencjom, które mogłyby poważnie zagrozić jego ekologicznemu charakterowi.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotykają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793